VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK !

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam
7767. szám

4 oldal,
30 bani

Kedd,
1970.
március 10.

GAZDASÁGI ANKÉT

VESZTEGLŐ VAGONOK AZ ÉLELMISZERIPARI KOMBINÁTBAN

A vasuti szállítás legutóbbi elemzésekor kiderült az, hogy számtalan vagon a ki- és berakodás kitolódása miatt órákig, napokig, sőt egyes esetekben hetekig is vesztegel egyik-másik vállalat rakodó pályaudvarán. A vasuti forgalom irányitóival végzett közös elemzéskor az is kiderült, hogy olyan gördülő eszközök is vannak forgalomban, amelyek egy esztendő alatt 12—24 utnál nem tesznek meg többet. Egy Botoşaniból vagy Bákóból Aradra érkező vagon nemcsak az uton, s a rendező pályaudvarokon, hanem a megrendelőnél is nagyon sokat vesztegel.

A negyedév kezdetén a vasuti rendező pályaudvaron, a Vagongyárban, a Szerszámgépgyártó üzemben és más fontosabb ipari egységekben vizsgáltuk meg ezt a kérdést. Ez alkalommal az Élelmiszeripari Kombinátba látogattunk el.

Az új évet is fölösleges költséggel kezdték

— Sajnos, a vasuti szállítás és a veszteglő vagonok még mindig fölösleges költségeket okoznak — mondotta Miculescu Gheorghe, a kombinát kereskedelmi igazgatója.

A kombinát megalakulásakor is nagyon sok szállitási probléma gátolta a mindennapos termelő munkát. Annak ellenére, hogy saját rendező pályaudvarral és vontató eszközökkel rendelkeznek, a beérkezett vagonok mégis sokáig időztek a rakodó rámpák előtt vagy a mellékvágányokon. Januárban például 93 nagy kapacitásu vagon 677 órát vesztegelt raktáraik előtt, amiért 14 430 lei penalizálást fizettek a Nemzeti Banknak. Néhány konkrét intézkedés nyomán, februárban a felére csökkentették ezt a nemproduktiv kiadást. De még igy is megendhetetlen az a tény, hogy 47 vagon 299 órán keresztül állt kihasználatlanul. Ezért ismét mintegy 6500 lei büntetést fizettek.

Műszaki konzervativizmus

A November 7 gyárban a 25 évvel ezelőtt üzembe állitott szállitó eszközöket használják még mindig. A módszerekről ne is beszéljünk. Nemrég ha üvegek ezreivel megrakott vagon érkezett a raktártól mintegy 10 méterre lévő vágányra (de vajon miért olyan távolra), akkor az üvegeket egyenként kellett kézbe venni, pótkocsira rakni és nagy kerülővel a raktárba szállitani. Az uj üzemi szervezés nyomán beszereztek egy futószalagot és igy annak segitségével felére csökkentették a szallitási időt. De még mindig egyenként kell kézbe venni a palackokat, ami időt és energiát rabol el a szállitó munkások nagyon is drága perceiből.

A szállitók elhatározták, hogy bevezetik a paletizálást. Ez abból áll, hogy egy deszkából készült palánkra helyezik talpon állva az üvegeket, majd egy karton réteg után megismetlik a müveletet. S ez igy megy mig nem éri el a meghatározott mennyiséget. Fedőként egy másik palánkot helyeznek rája és acélszalagokkal leszoritják. Igen ám, csakhogy az igy bálába helyezett üvegek szállitásához villamosemelő szerkezettel ellátott rakodó eszközre van szükség. A gyárbeliek azonban nem rendelkeznek ilyennel, de még kifutó pályával sem. Igy hát maradt minden a régiben, a paletizálás nem valosulhat meg, s vesztegetik a drága munkaidőt, fizetik a büntetéseket az álló vagonokért.

A gépesités csak tervekben szerepel

Amikor a kombinát vezetősége átvette ezt az élelmiszeripari nagyüzemet, feltüntették, hogy a jelentékeny volumenü árutétel (naponta meghaladja az 1000 tonnát), ki- és berakodásához nincsenek daruk, futószalagok, elektromos targoncák és más rakodó-emelő szállitó berendezések. A főgépész osztály szakemberei számba is vették a teendőket. Azóta több hónap mult el, de a tervbe iktatott munkálatokból mindössze egy valósult meg. Az üveg szállitására alkalmaztak futószalagot. De ez a megoldás is csak részleges, hiszen a szállitó eszköz földi futóművének nem betonozták ki az alapját.

Kezdetleges, primitiv a szuperfoszfát vagonból történő kirakása is. Méterenként, több szakaszban lapátolják amig a raktárba kerül, holott beömlő vályuval az ablak lejjebb helyezésével és két-három méteres, házilag is előállitható futószalaggal megoldhatnák ezt a sok időt és munkát igénylő problémát. Az áruval ide erkező vagonok ilymódon négyszerte kevesebb ideig vesztegelnének az élesztőgyár nyersanyag raktára előtt.

S igy sorolhatnók a megoldásra váró, legtöbbnyire egyszerü müszaki kérdéseket, melyek mindmind az anyag vagonokba történő ki- és berakodását gyorsithatnák meg többszörösen. Ezáltal a minimumra csökkenthetnék a veszteglő vagonok számát és idejét. Feltétlenül szólnunk kell azonban arról, hogy jelenleg a málomba érkező és malomból elszállitandó nyersanyag, illetve késztermék ki- és berakása nem megfelelő. Az ömlesztett árufeleséget manapság már nem zsákolják, hanem pneumatikus szivó-nyomó berendezés végzi a szállitást a legtöbb helyen. Az Élelmiszeripari Kombinátban is van egy ilyen berendezés, melyet az elmult esztendők folyamán szereltek fel, de kiderült, hogy nem felel meg és igy nem is használják.

Következtetések helyett

Az Élelmiszeripari Kombinát anyaveszlegen regisztrálják a legtöbb szallitó eszköz kiesést, mivel a többi gyaregységben nagy részben megoldották a ki- és berakodás kérdését. További következtetések helyett tehát azt javasoljuk, látogassanak el a dohányfeldolgozó egységbe, ahol a legnehezebb és legkomplikáltabb müvelettől a legegyszerübbig gépesitették a vagonból történő ki- és berakást, valamint a vizszintes szállitást. A látottakat eredményesen hasznosithatják. S ehhez a főgépész osztályon dolgozóknak még csak engedélyt sem kell kérniök, hiszen a Dohánygyár is a kombinathoz tartozik.

TÓTH SÁNDOR,
HEGEDÜS ISTVÁN

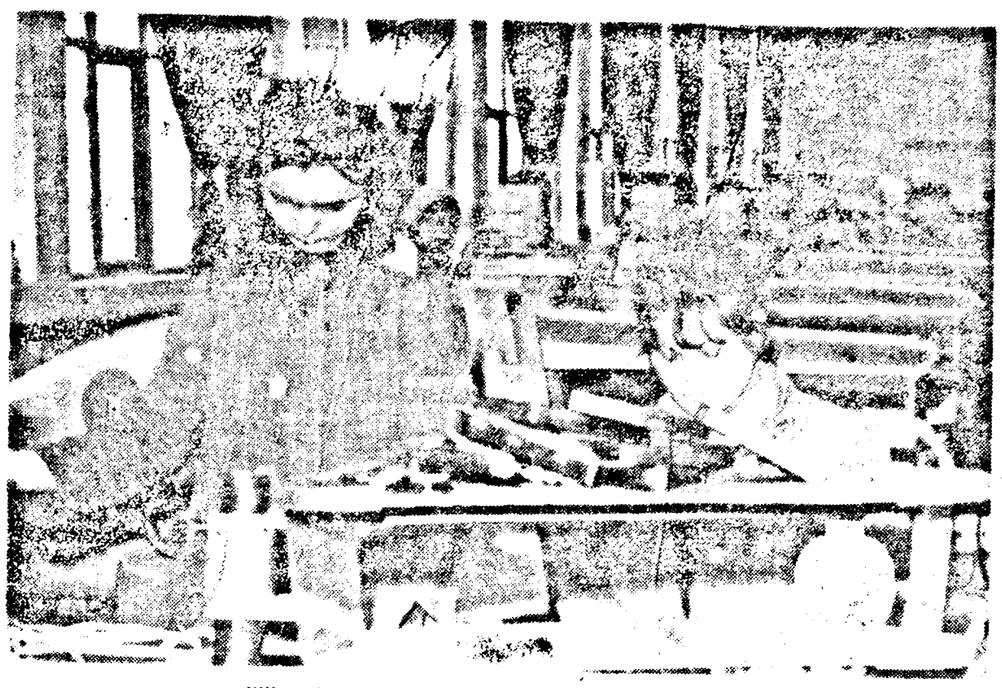

Pillanatkép a Libertatea cipőgyár stancoló műhelyéből

A jövedelmezőség növeléséért

Megyénkben az állattenyésztésre komoly feladatok hárulnak. Ez az ágazat 35 százalékkal járul hozzá a megyei mezőgazdasági össztermeléshez. Számos állami mezőgazdasági vállalatban és termelőszövetkezetben is az állattenyésztésből származó bevétel képezi az összjövedelem 80 százalékát.

Az 1970-es szaporulati előirányzat eléggé ösztönző. A termelő egységekben főként a sertés és szarvasmarha törzsállományt bővitik. A tervmutatók szerint a termelőszövetkezetekben a hasas üszők és tehenek száma 22 szazalékkal gyarapodik, s az anyakocaké a jelenlegihez viszonyitva megkétszerződik.

A létszám növelése megköveteli, hogy az mtsz-ek vezetőtanácsai idejében intézkedjenek. Minél kevesebb befektetéssel és gazdaságosan oldják meg a technikai és szervezési problémákat.

Iden az első és legfontosabb feladat, hogy a termelőszövetkezetek saját tenyésztesből biztositsák a létszám növelését, előtérbe helyezve a hat honapon felüli üszőket. A fiatal borjakat, sulyuk, koruk, nemük s egészségi állapotuk szerint csoportositsák. A takarmányozást az előirások szigoru betartása szerint végezzék. A jól táplalt üszőket másfél éves kórukban, miután elérték a 350 kilós testsulyt, föltétlenül fedeztessék be. Továbbtenyésztés szempontjaból e korhatár kitolódása befolyásolja a törzsállomány kialakulását s károsan kihat a tej és a hustermelésre is. A törzsállomány kialakitásában komoly feladatok hárulnak a szakemberekre, brigádosokra s az állatgondozókra.

Az mtsz-ek vezetőtanácsa gondoskodjék a folyamatos, változatos, tápanyagdus, minőségi takarmány biztositásáról. Megfelelő gondozásban részesitsék és szakszerüen készitsék elő az anyaállatokat. Az állatorvosok ellenőrizzék az anyaállatok fejlettségét és egészségi állapotát. Csak ivarérett üszőket vologassunk ki. A termelőszövetkezetek lehetőleg arra törekedjenek, hogy saját tenyésztésből biztositsák a létszám növelését s ne külső fölvásarlással. Megyei viszonylatban igy több mint 15 millió lejes kiadás kiküszöbölhető. A továbbtenyésztésre alkalmatlan egyedeket selejtezzék ki. Ezeket hizlalják föl s adják el. Szükség esetén már lehetővé válik s csak igy gazdaságos a külső beszerzés is. S ha erre szorulnak az egységek, akkor idejében vásárolják meg a jó tenyésztulajdonságokkal biró állatoktól származó üszőket.

A szarvasmarha törzsállomány kialakitásában nagy feladatok hárulnak a megyei mesterséges megtermékenyitő állomás munkaközösségére is. Minden termelő egységben az állattenyésztési mérnökkel és a körzeti állatorvossal szerves-

CARAGEA MIHAI mérnök,
a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság aligazgatója

(Folytatása a II. oldalon)

Újzimándi tervek

Hogyan fogunk dolgozni az 1970-es esztendőben? Ime a kérdés, melyre Újzimánd lakosai a napokban feleletet kaptak. A termelő és fogyasztási szövetkezet közgyülésén, a községi néptanács ülésszakán, számos közérdekű társadalmi [illegible] kapcsolatban.

A község lakosai örömmel szereztek tudomást arról, hogy 1970-ben a termelőszövetkezeti tagok nagyobb jövedelmet fognak majd elérni, növekszik az életszinvonaluk. Ez elsősorban a termelőszövetkezetekben bevezetett uj munkaszervezési és javadalmazási rendszernek köszönhető. Ugyanakkor a fogyasztási szövetkezetben nagyobb lesz az áruválaszték, javulnak a szolgáltatások. Ez utóbbit főként egy uj mikro-komplexum létesitésével érjük el.

Örömmel állapithatjuk meg, hogy az emlitett gyüléseken a község majdnem minden lakosa részt vett. A néptanács ülésszakára meghivtuk gazdasági vállalataink és tömegszervezeteink vezetőit is. A vitában arra a következtetésre jutottunk, hogy a gazdasági terv teljesithető, sőt tulszárnyalható.

Hogyan fog fejlődni községünk? Ebben az esztendőben a községhez tartozó helységekben 5 000 négyzetméter járdát épitünk, befejezzük az ujzimándi kulturotthon épitését. Andrei Şaguna két osztálytermet kap, Zimándközön megkezdjük az orvosi rendelő épitését. A hazafias verseny keretében utakat, sáncokat javitunk, illetve tisztitunk, gyümölcsfákat ültetünk stb. Ezek a munkálatok összesen 600 000 lei értékűek.

Befejezésül hadd emlitsem meg, hogy mindaz, amit eddig megvalósitottunk, a lakosságnak köszönhető. Mészáros András, Huţeţ Pavel, Hrabovszki Mihály, Juhász János, Kisházi János, Magyari Etelka, Tăușan Jean és [illegible] hívásunkra, mindent megtettek azért, hogy községünk egyre szebbé váljék. Meggyőződésünk, hogy Zimánd lakossága a jövőben is mindent meg fog tenni az előtte álló feladatok teljesitéséért.

POPOVICI GHEORGHE,
az ujzimándi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke

Lapunk III. oldalán SPORTHIRADÓ

● Jegyzetek ● Jegyzetek ● Jegyzetek ●

Ma már hagyomány

Szép hagyomány ápolója a Teba gyár vezetősége, a pártbizottság, a szakszervezet.

Nem az a lényeges, hogy ki kezdeményezte első izben, esztendőkkel ezelőtt ennek az ünnepi vacsorának a megrendezését március 8 alkalmából. Fontos, hogy azóta egyetlen évben sem feledkeztek meg róla. A március 8-i ünnepi vacsora a Teba gyár hagyományos rendezvényévé vált.

...Ezen az ünnepi vacsorán meghivottnak lenni rangot, megtisztelést jelent. A részvételi jogot feltételek szabják meg. Azok a munkásnők, akik körül ülik az ünnepi asztalt a gyár legrégibb dolgozói, legkevesebb 15 evi szolgalati idővel rendelkeznek. Legkevesebb 15 év, amelyet a Teba gyárban töltöttek el.

Az 1970. évi találkozóra a gyár étkezdéjében került sor. Az ünnepi asztalt mintegy 150 személy számára teritették meg. Az idei ünnepség érdekessége volt, hogy az asztalnál ezuttal fonónők is helyet foglaltak. A gyár fonodája ugyanis tavaly ünnepelte üzembe helyezésének 15. évfordulóját. S az akkori első fonónő promóció ma is itt dolgozó tagjai — Lengyel Mária, Orosz Anna, Hluşcu Sofia meg a többiek már veteránoknak számitanak. És ismet ott voltak az ünneplők között Cucu Ileana, Doka Ilona szövőnők, Armatschi Elisabeta, Văduva Ileana, Nádudvari Jolán nyugdijasok is... Mert róluk sem feledkeztek meg. Azokról, akik ma már a megérdemelt pihenést élvezik, de nevüket kitörölhetetlenül belevésték a gyár legjobbjainak aranykönyvébe.

Az ember iránti megbecsülés egyik apró, de jellemző megnyilvánulása ez a Teba-gyári rendezvény. Ma már hagyomány. S ez a legszebb benne!

(b. k.)

Ülésezzünk állva...

— Én nem hánytorgatom fel maguknak, hogy feleannyit dolgoznak mint mi, hogy amig mi bevásárolunk, főzünk, takaritunk, mosogatunk, tisztába tesszük a gyereket, addig maguk olvasnak, tévét néznek, hogy utána ingerülten felcsattanjanak: mi az drágám, te milyen világban élsz? Te nem tudod, hogy néhány napja eltünt az Euridike tengeralattjáró!? Nem tudom hogy eltünt az a tengeralattjáró, mert az eltünt mandzsettagombot keresem. Mert maguk nagyobb kázust csinálnak egy eltünt gomb miatt, mint egy eltünt tengeralattjáró miatt, szóval mondom, nem ezt akarom felhánytorgatni

(ezt mind egyszuszra mondta. Ilyen esetben a MAGUK egyenlő a Föld összes nadrágot viselő lakójával, a MI pedig az áldozatokkal, azaz a nőkkel.)

— hanem..?

— Nőnapkor maguk mindent megigérnek, önbiralatot gyakorolnak, de hamar elfelejtik. Nézze, mi mindezt megbocsátanánk, ha...

— Ha?

— Ha minden nőt egyszer és mindenkorra felmentenének a céltalan gyüléseken, értekezleteken való részvétel alól. Én megértem hogy az értekezlet az néha szükséges, hogy van hasznos összejövetel is, de az isten szerelmére, maguk mindig tul sokat beszélnek. Képzelje, a multkoriban délután ötkor beültem egy ilyen gyülésre. Erre a gyülésre szükség volt, de arra nem hogy az előadó fél hattól este nyolcig beszéljen egyfolytában egy olyan témáról, amelyről husz perc alatt minden lényeges dolgot el lehet mondani. Képzelje el hogyan tudtam figyelni amikor, 1. aznap este még be kellett áztatnom a mosnivaló ruhát, 2. becsomagolni a férjemnek aki másnap vidékre utazott, arról nem is beszélve, hogy biztosra vettem: a bab szénné ég mire hazamegyek, mert lefő róla a viz... És az az illető csak mondta, csak mondta. Miért kell ilyen sokat beszélni, mondja? Miért nem tudnak rövidebb gyüléseket tartani?

— Hát...

— Az lenne a legjobb, ha a gyüléseket állva tartanák. Ha mindenki ácsorogna... akkor talán kevesebbet beszélnének a férfiak, mert azt csak belátja, hogy a szónokok többnyire maguk közül kerülnek ki.

— A helyzet az, hogy...

— Na ezt irja meg. Sajnálom, hogy nem Nőnap előtt találkoztunk, akkor biztos megirta volna, mert maguk csak nőnapon gondolnak ránk, az év többi napján eszükbe sem jut...

(tgy)

Hírek

A Mureșel negyedi asszonyok

vasárnap délután családias, meleg hangulatu kis ünnepséget rendeztek a Nőnap alkalmából. A Spartacus utca 1. szám alatti 4 osztályos iskola egyik tanterme két órára szinházteremmé alakult át. A nagy számban összegyült nézők — családtagok, ismerősök, barátok stb. — szinvonalas kulturműsorban gyönyörködhettek. Szereplők — a negyed asszonyaiból és leányaiból alakitott müvészi agitációs brigád tagjai. Szavaltak, énekeltek, táncoltak, tréfás-találó rigmusokat mondtak. A jól sikerült kis előadást ünnepi vacsora követte. Mondanunk sem kell, hogy valamennyien kitünően érezték magukat.

Méhészek, figyelem!

Az enyhe tél maga után vonta a méhcsaládok táplálék-készletének számottevő csökkenését. A szorgos kis mézgyüjtögetők megmentése érdekében sürgős beavatkozásra van szükség. A méhészek mielőbb egészitsék ki a méhcsaládok erősen megcsappant táplálék-tartalékát serbet-lepénnyel, amely kapható az egyesület aradi, lippai és borosjenői szaküzleteiben.

BORKÓSTOLÓ

Ha kedve tartja, kedves borszerető olvasó, jöjjön velem. Meghivom egy igazi, komoly borpincébe, ahol a hatalmas hordók fölött, a savanykás levegőben, mintha az állandó fanyar illatoktól elálmosodtak volna, halványan, kedvetlenül világitanak a villanykörték. Nincs bent mehelyett szőlőindás „csendéletek": diplomák, a nemzetközi borversenyeken való helytállás bizonyitékai. Budapest, Ljubljana, Bratiszlava, Tbiliszi — mindenhonnan arany-, ezüst- és bronzérmeket hoztak rendszeresen 1960 óta a Cabernet, a Cabernet Sauvignon és a ménesi Vörösbor. Nem rossz reklám. De nem ezeket fogjuk megkostolni. Inkább átmegyünk a Vinalcool pincéjébe, ahol a közönségesebb borok készülnek. Itt mostanában nemigen tartottak aranyat, ezüstöt érő nedüket. Mégis inkább erre vagyok kiváncsi, mert aranyérmes borokat — sajnos — meg ünnepnapokon is kevesen isznak.

A pince több mint száz éves; nem lehet ráfogni, hogy modern, de még mindig erős, megbizható épitmény. A hordók (a legkisebbekből is kitesz kettő egy konvencionális vagont) szigoru nagyságrendben állnak két oldalt. Csak az első csarnok végét uralja egy-egy nagyhasu óriás: 17 ezer literesek. S ami nem hagyja nyugodni az ember fantáziáját: mindegyik tele borral...

— Sosem fogy ki teljesen. Nyárára kevesebb marad, de ősz végén, télen nincs hová tenni.

A főnök, Póta István technikus, 26 éves. A pincékhez mindig idősebb, esetleg borvirágos orru embereket képzeltem.

— Szereti a bort?

Mosolyog, egy pillanatig habozik.

— Szeretem. De szolgálati időben nem szoktam inni — teszi hozzá, mintha felelősségre akarnám vonni.

— Pedig itt igazán nem lehetne megtiltani. Senki sem ellenőrizheti

— Dolgozni kell, pityókosan nem lehet, nagy a felelősség. Itt van a nyakamon 110 vagon bor. De különben is: az ital nem arra való, hogy részegre igya magát az ember.

(Köszönöm, ezt én is tudom. Csakhogy itt, az „italos" hangulatban azok juthnak eszembe, akiket kocsmaasztalok alól, járdaszélekről kell feltámogatni).

— Azt mondta: dolgozni kell. Mit?

— Alig győzöm a két-három emberemmel a fejtést, a derítést, a hordók tisztántartását. A tszekből kapjuk a borokat, azokat kezeljük. Aztán elviszik a töltőállomásra és hoznak másat helyette.

Figyelem, ahogy vederből szivattyuval huzzák a hordókba a gondosan kimért vegyszereket, ülepitő anyagokat a bentonitot, tanint, zselatint. Ezek segitségével lesz tiszta, átlátszó a bor. Egy hordóból 6—8 próbát is vesznek.

— Hol tanulta a mesterséget?

— Csombordon. Maradhattam volna ott is — hires borpincéi vannak — de inkább eljöttem. itt több a fizetés és — önállóan dolgozhatom.

Arról kezdem faggatni, mint szakértőt, evett-e már kocsonyás bort? Nevet, hogy olyan nincs is, az mesebeszéd, legfeljebb olajos lesz az ábor, de kocsonya, az nem lehet, mert...

(Elég baj az. Pedig titokban reméltem, hogy a százéves pincében itt felejtettek vagy egy régi hordót.)

A fiatal technikus nemrég dolgozik itt. De Urbán József mára idestova 20 éve

— Szereti a mesterségét?

— Valamiből meg kell élni az embernek. Nem olyan jó mesterség ez kérem, nem mindenki birja. Rengetegen dolgoztak itt, akiket egy-két hét után elbocsátottak, mert inkább magukat „kezelték", mint a rájuk bizott bort. Én szeretek borral foglalkozni, otthon is van egy kis lugasom.

Belemártja a rongyot a vizesvederbe, töröli a pirosszegélyü hordó alját.

— Változott valami itt husz év óta?

— Most, mintha hamarább szednék le a szőlőt, mint azelőtt. És kicserélték a hordókat, ezek mind pár évesek, mondhatni ujak. Mikor idejöttem a legtöbbje majdnem széthullott. Ezek eltartanak még 70—80 évet.

Csak maradna meg egy legalább, idei borral, ha egy fél évszázad mulva borkostólni jövök...

JÁMBOR GYULA

Tájékoztató

1970
Március
10
Kedd

Napkelte 6.38 órakor, napnyugta 18.14 órakor. Az évből eltelt 69 nap, hátra van még 296.

Válasz egy kérdésre

Több olvasónk, közöttük Kovács Erzsébet, Arad, November 7 utca 28. szám alatti lakos panaszolta, hogy március 2-án az Aradról 8.05 órakor Temesvárra induló személyvonaton nem volt elsőosztályú kocsi, noha a vasutállomás pénztáránál folyosították az ideszóló jegyeket.

A számos ugyanezt érdeklő kérdésre MIHAI GHEORGHE mérnökhöz, az állomásfőnök helyetteséhez fordultunk:

– Március 2-án a Nagyvárad–Temesvár útvonalon közlekedő személyvonatról útközben – valószínűleg hibásodás miatt – lecsatolták az elsőosztályú kocsit. A váradi vasutállomásnak kötelessége lett volna értesíteni az ezen a vonalon levő valamennyi állomást: ne folyosítsanak elsőosztályra szóló jegyeket. E kötelességüket elmulasztották. Így tűnt be a szerelvény Aradra csupa másodosztályú kocsival.

Az aradi vasutállomás értesítette a felettes szerveket az esettel és szigorúan intézkedtek attól, hogy a jövőben hasonló mulasztások ne fordulhassanak elő.

A Korunk előfizetésének határidejét március 24-ig meghosszabbították.

Rádiónk

Kedd, március 10.

BUKAREST I.

Hírek: 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 2, 4. Népi muzsika: 11.05, 12.30, 13.45, 14.50, 17.30. Szólisták, együttesek: 11.16, 16.20, 21.30. Orvosi tanácsok: 11.45. Virálláskjelentés: 11.50. Melodiák: 12, 13.22. Tudomány: 12.25. Előzetes bemutató: 13.10. Zenei kaleidoszkóp: 14. Hirdetések: 14.40. Rádioiskola: 15. A hét zeneszerzője: 15.25. Mi újság megyénkben?: 16.30. Dalok: 16.50. Rádiónevelőpedia: 17.05. Rádioszimpozion: 18.10. Egy dal az Ön számára: 18.30. Rádiójuság: 19. Egy zenekedvelő hete: 19.30. Esti műsor: 20.05. 365 dal: 20.10. Argheziana: 20.20. Tíz kedvelt melódia: 20.25. A román föld emlékezete: 21. Sport: 22.20. Esti hangverseny: 22.30. Éjszakai esztrád: 0.03.

BUKAREST II.

Hírek: 6.05, 7, 12, 14, 16, 21, 23, 0.55. Szólisták, együttesek: 11, 15.30, 23.05. Operettzene: 11.20. Tegnapi és mai melódiák: 11.30. Előzetes bemutató: 12.03. Szimfonikus muzsika: 12.45, 13, 14.30, 16.20, 19, 20, 20.40, 21.05, 21.45, 23.58, 0.30. Moszkvai zenés adás: 12.30. Nők magazinja: 13.30. Folklór: 14.03. Tudomány: 14.55. Operákból: 15, 18.50. Hirdetések: 15.40. Orvosi tanácsok: 16.55. Könnyűzene: 17. Rádiószínház: 17.35. Zenei variété: 18. Franciaórák: 18.30. Publicisztika: 19.30. Mese: 19.50. Pionírvezető: 20.25. Keringők: 22. Korusok: 22.50.

A BUKARESTI RADIÓ MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Délelőtt 11 óra 20 perctől 11 óra 45 percig a 202, 261, 330 és 437 méteres hullámhosszon, este 7 óra 30 perctől a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

Televízió

Kedd, március 10.

18.00 Gyermekek világa.
18.30 Gazdasági ankét.
19.00 Híradó.
19.20 Zenés intermezzo.
19.35 Mit tudunk és mit nem tudunk az emberről?
20.00 Reflektor.
20.15 Rajztilmek.
20.30 Színházi est: Florin és Florica, V. Alecsandri darabja.
21.30 A Föld körül: Moszkva.
22.00 Híradó.
22.15 Versek a román katonák hősiességéről.
22.30 Könnyűzene.

Mozink

MUREȘUL: Árnyékban a vizsgálóbíró (10, 14, 16, 18, 20).

STUDIO: Találd ki, hogy ki jön vacsorára (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).

IFJUSÁGI: A vallomás (11, 16, 18, 20).

VICTORIA: Szereti Ön Brahmsot? (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Lipova): A lehetetlen (15, 19).

MIKELAKA: Angelika és a szultán (19).

CFR (Grădiște): Utolsó fordulós (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA (Moroșul): A Belgrád-művelet.
LIPPA (Doina): A pillanat embere.
KISJENŐ: Fertiák kiküldetésben.
BOROSJENŐ: A bosszúállók újabb kalandjai.
BOROSSEBES: Életkorok.
KÜRTÖS: Tábornokok éjszakája.
NAGYLAK: Erőteljes ütés.
PANKOTA: Tavaszi vizek.
SZENTANNA: A makrancos hölgy.
KÖRÖSBŐKÉNY: Kisegítő szolgálatra alkalmas.
PÉCSKA: Kalitka kettőnek.
VILÁGOS: Az ember, a büszkeség és a vetélkedő.
VINGA: Erőteljes ütés.

Színházak

CSIKI FÖRTŐKÖN, március 12-én, este 8 órakor: *Mitán sac* (I. bérlet).

SZOMBATON, március 14-én, este 8 órakor: *Mitán sac* (bérletszünet).

VASÁRNAP, március 15-én, délután 4 órakor: *Idősul si lon tinapodu*; este 8 órakor: *Mitán sac* (I. bérlet).

Nyitott szemmel

A munka- és balesetvédelemről

1

A figyelmetlenség és a munkavédelmi előírások semmibevétele okozta Albu Ioan 38 éves fakitermelő munkás balesetét A borossebesi Fakitermelő- és Feldolgozó egység (UEIL) borosjenői erőtere hibásan, gondatlanul kötötte össze a rönköket, s így „mindtotta a magasba" a drótkötélpulván. A rönk-köteg beakadt egy fatönkbe, meglódult és magával sodorta Albu Ioan-t. A figyelmetlen munkás olyan sérüléseket szenvedett, hogy másodnapra rokkantta vált.

2

Ugyancsak a borosjenői kitermelő részlegen történt: Horga Ioan balesete. Az idős (67 éves!) munkás egy fa döntésénél rosszul számította ki a fa zuhanási irányát, szögét, nem állt az előírt távolságra, s így a fa rá zuhant és eltörte Horga Ioan lábát. A balesetért felelősségre vonták — megérdemelten — a részleg vezetőjét is, hiszen törvénytelenül dolgoztatott jadöntésnél ilyen idős munkást.

3

A December 30 textilüzem mintanyomó részlegen figyelmeztető tábla áll a gépek fölött, ezzel a felirással: „Tilos és veszélyes az anyag gyűrődéseit menet közben simítani, igazítani!" Ennek ellenére Ciorică Gheorghe, 46 éves munkás a gép üzemelése közben igazgatott a meggyűrődött anyagon. Az anyag elkapta balkarját, mely eltörött.

4

Nagyfokú figyelmetlensége okozta Mihai Toma vesztét. A Megyei Építő-Szerelő Vállalat 56 éves alkalmazottja éjszakai volt a vállalat [illegible] a legtöbb körülmény biztak ra. Mihai Toma, ahelyett, hogy becsületesen végezte volna feladatát, a hideg elől behúzódott az egyik lakásba és ott elalvadt. A szobákat kokszoló kályhákkal fűtötték, szárítottak a falakat. A kályhákból kiáradó szénoxid halálát okozta Mihai Tomának.

EGYPERCES

IMPRESSZIONIZMUS

VÍZSZINTES: 1. A „pointilizmus" képviselője (Georges). 5. Betűt vet. 6. Folyadék. 7. Kiejtett másalhangzó. 9. Dél-Amerikában használt hurokban végződő kötél. 10. Erdei állat. 11. Vissza: kettős betű. 12. Fű: románul.

FÜGGŐLEGES: 1. Impresszionista festő (Alfred). 2. Vissza: rag. 3. [illegible] A Vilmos [illegible] ve kezdődhetnek). 7. Szilárd anyagú hengerpalást. 8. Agy (!).

1	2			3	4
5		○	○	6	
	○	7	8	○	
9					
	○	10		○	
11		○	○	12	

(ABASZU PAL)

Apróhirdetés

A 89-es hirdetés helyes szövege: Keresek társakat építkezéshez. Villanegyedben házhelyem, engedélyem van. Arad, Cibinului 9.

ÉRTESÍTÉS

Az Aradi Községgazdálkodási Vállalat igazgatósága közli, hogy a vízszolgáltatás, a csatornázás, gáz és termofikálási berendezés bármely hibája vagy zavara esetén hívják fel a 22-22 telefonszámot.

(88)

Művelődési őrjárat

Egy hangversenylátogató feljegyzései

Paul Constantinescu neve méltán kivánkozik kortársa és barátja, George Enescué mellé. A hazai zeneirodalom talán legeredetibb egyénisége, művészete teljesen sajátos jellegű. Nemzetközileg elismert zenei nagyságok soroltak két nagy oratóriumát a század nagy alkotásai közé. Széles érzelmi skálája talán zongoraversenyében mutatkozik be legjobban. Ez a műve a legismertebb külföldön is. Két merföldkövének, a „Menyegző a Karpatokban" című nagyerejű, népi inspirációjú szvitjét és a késői évek letisztult „Harmasverseny"-ét (hegedűre, csellóra és zongorára) tekinthetjük. A most előadott „Juventus" nyitány nem reprezentatív alkotása. Robusztus, harsány hangszerelésű, optimista sportindító. Az 1952-es helsinki olimpiászon kitüntetésben részesült.

Újra hallhattuk **Sofia Cosma** zongoraművésznő előadásában Constantinescu nagy kifejező erejű zongoradarabját, a Toccata-t Kivételes formakészség és a mű teljes hangulati tükrözése jellemezték teljesítményét. A művésznő kedvenc műsorszámai közé tartozik Richard Strauss zongoraversenye, a Burleszk (d-moll, op. 34). Strauss első alkotóperiódusa a hegedüszónatával (esz-dur), a Burleszkkel és a zongorakvartettel zárul. Kivételes mesterségbeli felkészültség, koraérett, kiforrott technika jellemzi ezeket a műveket, amelyek már megteszik az első lépéseket az önállóság felé is. A zenetörténészek szerint a Burleszkig tart Brahms nagy hatása. Engem nem Brahms zongoradarabjaira, hanem Liszt (h-moll) szonátájára emlékeztetett.

Néhány vésztjósló, robajszerű dobütés vezeti be ezt a különös művet, s ebből fejlődik ki először a zenekarban, majd a zongorán felhangzó főtéma. A szólóhangszer kiserteties hangfutamait az üstdobok moraja kiséri végig az egész mű keresztmetszetén. Hatszor ismétlődik, különböző variációkban ez a téma, majd erőteljes, ténylegesen brahmsi színezetű zenekari motívum lép helyébe. Ebből fejlődik ki a második leitmotívum, melyet zenekar és zongora felváltva, és a finálában más hangszerelésben újra felfedezhető. A harmadik, ellentétes vezérszólam csodálatos tisztasága, holdfénnyel átszőtt, áttetsző, csipkefinom dallam. Kivételesen átélt, hangulatos zongorajátékával Sofia Cosma művésznő felejthetetlen élményben részesítette hallgatóit. A mű középső részét az első téma nagy virtuozitást igénylő változatai uralják. A dob végzetszerűen szólal meg ismét kilencszer egymás után. Fenyegető ütemei után fergeteges finálával ér véget a versenymű. Érdekes megemlíteni, hogy Szvjatoszláv Richter fedezte fel újra és mutatta be 1951-ben Bécsben a művet. A ráadások közül különösen Szergej Prokofjev Sugestion diabolique című zongoradarabjának modern, halálfélelemből és groteszk iróniából ötvözött virtuoz szelleme hatott.

Haydn Üstdob szimfóniájának előadása igen élvezetes volt. Különösen a második tétel életerőtől duzzadó, ragyogó összhangú zenekari teljesítménye érdemel dicséretet.

V. I.

A héten vetítik

Találd ki, hogy ki jön vacsorára

A héten a Studio moziban Stanley Kramer világhírű rendező alkotását, a TALÁLD KI, HOGY KI JÖN VACSORÁRA című filmet vetítik.

Stanley Kramer, az Ítélet Nürnbergben, A lánc, a Majomper, A bolondok hajója című filmalkotások rendezője ezúttal is napjaink Amerikájának egyik fura problémáját boncolgatja. A faji megkülönböztetést az első téma nagy virtuozitást igénylő változatai uralják. A dob végzetszerűen szólal meg ismét kilencszer egymás után. Fenyegető ütemei után fergeteges finálával ér véget a versenymű. Érdekes megemlíteni, hogy Szvjatoszláv Richter fedezte fel újra és mutatta be 1951-ben Bécsben a művet. A ráadások közül különösen Szergej Prokofjev Sugestion diabolique című zongoradarabjának modern, halálfélelemből és groteszk iróniából ötvözött virtuoz szelleme hatott.

Kramer egyéni hangvétele, merész kérdésfeltevése jut kifejezésre ebben az alkotásban is. A film sikeret kiváló művészek — Spencer Tracy, Katherine Hepburn és Sidney Poitier — nevei fémjelzik. A nagy művészek azonban Stanley Kramer eszméinek hordozói. A hites rendező eddig is az emberi lélekismeretet vallatta törvényszék előtt filmjeiben. Itt is egy tiszteletre méltó család szokásai, felfogása ele ereszti le a sorompót. A fehér lány és a fekete fiú szerelme pereben vajon milyen megoldást találnak: le tudják-e kűzdeni a faji előítéleteket és győz az ésszerűség? A rendező századunk Amerikájának legfájdalmasabb társadalmi problémáihoz nyúl, őszintén, becsületesen, kilenc évvel A lánc című filmjének elkészítése után. A cselekmény egyáltalán nem statikus meg a végtelennek tűnő dialógus helyhez kötöttségében sem Kramer eszmék harcát süríti drámai erővel. A megoldás szerencsés, de nem megnyugtató. Nyugtalan kérdőjel marad a nézőben, s az utcán kezd szaporodni, egymás után, szinte észrevétlenül a happy end ellenére is, s a rendezőnek ez a célja: a katarzison keresztül eljuttatni oda az embereket, hogy Amerika jelenlegi körülményei között bármikor adott egy ujabb krízis lehetősége.

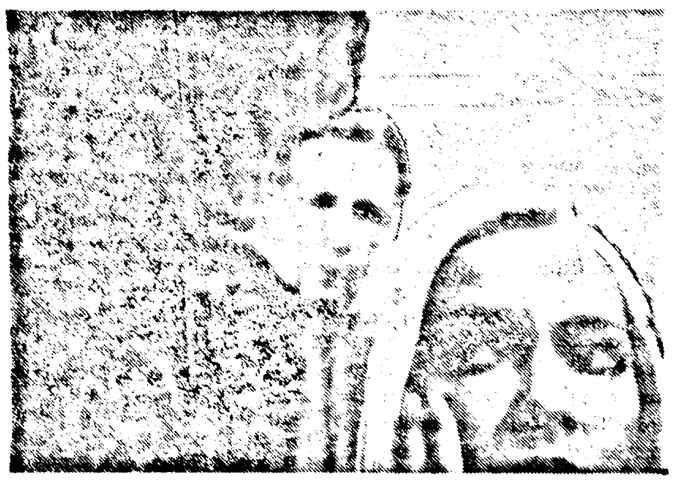

Árnyékban a vizsgálóbíró

Krzysztof Kakolewski lengyel publicista detektívregényét Janusz Majewski rendező vitte filmre.

A nyugdíjas vizsgálóbíró nem tud beletörődni a törvényszék ítéletébe. Szerinte ártatlan embert ítéltek el. A bűnös kilétét egyedül az árnyékból vizsgálja ki.

A lengyel detektívfilmet a Mureșul filmszínház tűzte műsorára.

SZEKERES GÁBOR

Néhány szóban

■ Az Arad megyei művelődési otthonok szinpadain gazdag műsorral zárult a hét. Befejeződésehez közeledik a szinpadi dialógusok első szakasza melynek során megyénk működő együttesei nemes versengésben mérték össze erejüket.

■ Vasárnap a pleșcutai műkedvelők a brazi-i művelődési otthon vendégei voltak. Érdekes találkozóra került sor Sebesen, ahol a nagylaki műkedvelők „szépen" vesztettek a kitűnően felkészült helybeli együttessel szemben. A sebesiek sikeréhez nagymértékben hozzájárult az énekkar előadása, melyet Popovici Dumitru vezényelt. A Condea Danila által irányított népzene együttes megnyerte a közönség tetszését. Stingă Floricat a sebesiek énekszólistáját a zsűri külön dicséretben részesítette.

■ Szentannán vendégszerepelt a külföldet is megjárt pécskai műkedvelő együttes. Igaz ugyan, hogy ezúttal a szentannaiak győztek, de az összevitett pontarány a pécskaiakat juttatja tovább.

Iskolai ünnepségek

Vasárnap délelőtt nők napja alkalmából irodalmi összeállítást mutattak be a 13. sz. általános iskola tanulói. A rendezvényen részt vettek városunk költői, Ligi Tomsa és Ion Mărginean, akik alkotásaikból olvastak fel.

★

Hasonló érdekes rendezvényre került sor a Teba gyár klubjában, ahol az 1. sz. Általános Iskola nővendékei ünnepelték a nemzetközi nőnapot.

A jövedelmezőség növeléséért

(Folytatás az 1. oldalról)

zék meg a termelést és a továbbtenyésztést. Mesterséges megtermékenyítéssel minden száz tehén után 85 borjút kell elérni. A továbbtenyésztésre alkalmas, ivarérett üszők 90 százalékát fedeztessék be. Az egységekben ellenőrizzék és irányítsák a szakemberek munkáját. Az mtsz-ek vezetősége intézkedjen az állatgondozók ösztönzőbb javadalmazásáról.

Az előirányzott sertések saját tenyésztésből történő törzsállományának kialakítására az mtszk-ek többségében meg vannak az előfeltételek. A továbbtenyésztésre a jó szaporodó képességű és bőven tejelő anyakocáktól származó fiatal egyedeket kell beállítani. Ezeket súly szerint csoportosítsák. A fedeztetési és ellési tervet hónapokra osszák fel. A brigádosok és gondozók ismerjék meg időjében a tervet.

A törzsállomány kialakításához megfelelő szálláshelyekre van szükség. A meglévő épületeket kevés befektetéssel modernizáljuk. Bővítsük befogadó képességüket, főként a fiatal borjak istallóit, a fiaztatókat s a hízóaldakat. A sikloi és a peli mtsz-ekben például a fiatal borjakat boxokban nevelik. Az állatok nincsenek megkötve. E módszerrel megkétszerezték az istallók befogadó képességet. A fiatal állatok hízlalását tökéletesítették a ternovai termelőszövetkezetben is. Gazdaságosabban kell kihasználni a sertés fiaztatókat. A malacos kocák lehetőleg ne foglaljanak tovább, mint 42 napig a boxat. E módszerrel egy boxat nyolc ellésre is fel lehet használni. A téglából épült szálláshelyeket tökéletesítsék. A tervbe vett új épületeket korszerűbben építsék. Idén előirányoztuk a borjúhízaldák modernizálását s a 30 kilós súlyt meghaladó sertések ólainak tökéletesítését.

Megyei viszonylatban a szálláshelyek tökéletesítése körülbelül 10 millió lej befektetést igényel, majdnem 20 millióval kevesebbet, mintha új istallókat, fiaztatókat stb. állattartásra szánt objektumokat építenénk.

E fontos gazdasági ág jövedelmezőségének fokozásában fontos szerepet játszik a törzsállomány kialakítása, a megfelelő szálláshely és elegendő mennyiségű takarmány biztosítása. Az idei megnövekedett feladatok megkövetelik, hogy a fent említett tényezőket minden szövetkezetben vegyék figyelembe. Így válik lehetővé az állati termékek mennyiségének szüntelen növelése, mely elősegíti a lakosság ellátásának javítását. Ugyanakkor az ésszerű állattenyésztés nagyobb mértékben járul hozzá e szövetkezetek gazdasági erősödéséhez.

Évezredeket hidaló kocsin...

Mind gyakrabban hallunk híreket mostanában az Aradi Múzeum régészeti osztályának fellendülő tevékenységéről. Megkértük Kiss Miklós múzeológust, válaszoljon az ezzel kapcsolatos néhány kérdésünkre.

— Minek köszönhető, hogy az utóbbi időben szorosabbá vált a régészeti osztály és a megye lakossága közötti együttműködés?

— A választ egy „mikro"-ügy sikeres megoldásának felemlítésével kezdem. Régi vágyunk teljesült nemrég, amikor az Arad Megyei Művelődési- és Művészetügyi Bizottságtól egy mikrobuszra kaptunk kiutalást. Talán egy kissé banálisan hangzik a kijelentés, de megsem kerülhetjük meg a mikrobusz használatával mostanában egyre inkább helyreáll az elméleti és gyakorlati munkásságunkban az (eddig az utóbbi rovására történő) egyensúlyarány. Így, ha akár a megye legtávolabbi helységeiből is kapunk értesítést, hogy olyan tárgyakat, ermeket stb. találtak, amelyek múzeumi értéket képviselhetnek, módunkban áll, hogy azonnal a leletek helyére siessünk...

— És miként gazdagodott, s bővül osztályuk tervszerű gyakorlati tevékenysége?

— A megye régészeti térképét szemlélve, elsősorban azokat a helységeket keressük fel, amelyek bizonyos szempontból egységes zónát alkotnak. Ilyen például Aradhegyalja, amelynek területéről nem egyszer kerültek már elő többezer éves leletek. Nos, az egyik héten épp ezt a vidéket (Menes, Gyorok, Kovászinc, Világos, Pankota) járta be múzeumunknak egy régészekből, történészekből és etnográfusokból álló csoportja, azelőtt pedig Sofronyan, Kurtosón és Macsán volt egy „különítmény". Tagjai olyan kastélyokról, kúriákról készítettek „tudományos leltárt", amelyek — építészeti műemlékeknek számítanak! A kiszállásokat a Fehér Körös völgyében (Kisjenő, Borosjenő stb.) folytatjuk. Tavasszal a főleg néprajzilag figyelemre méltó Mocvidek kerül sorra.

— Az Aradhegyalján tevékenykedő munkaközösség tagjai között ön etnográfusokat is említett. Erről jut eszembe az az évszázados — kupola alakú, díszes tetővel fedett — ménesi kút, amelyet a szakértők a tárgyi népművészet egyik igen becses alkotásának tartanak. Amde múzeumba szállítása — megyei viszonylatban — épp olyan nehézségekbe ütközne, akárcsak azoknak a házaknak az elhozatala, amelyek régiségük, néprajzi jellegzetességeik révén ugyancsak hívatva volnának arra, hogy a látogatók széles tábora tekinthesse meg őket. Mit teszünk önök ilyen esetekben?

— Azt hiszem, nem szorul magyarázatra, hogy a rendelkezésünkre álló lehetőséget nem hasonlíthatjuk össze például a bukaresti Falumúzeummal. (A fővárosi múzeum, mint ismeretes, a maga nemében egyedülálló az országban, s világszerte is csak kevés akad, amely ahhoz volna fogható). Mi jobbára csak két dolgot tehetünk az általunk el nem szállítható múzealis értékek tekintetében. Az egyik az, hogy megfelelő karbantartással mentsük őket az enyészettől, a másik pedig az, hogy „leltározzuk", majd különféle szögekből és távolságokból lefényképezzük őket (ő volna, persze, a makettjüket is elkészíttetni!) a múzeum számára.

Régi korok üzeneteit hozzák, vallatják s juttatják el a múzeumi munkaközösségek a ma emberének. Tanúságtevő és figyelmeztető, művelődést bővítő és ösztönző üzenetek ezek — hirdetnák, hírhordozonak és tudományos „hírmagyarázonak" lenni egyaránt érdemes!

SIMONFI IMRE

Mi? interjúnk

A LEGÚJABB DIVATSZERINT

Elegánsan akar öltözködni?

Forduljon bizalommal az aradi Artex szövetkezet egységeihez

Rendelésre készítünk divatos ruhákat, kalapokat nőknek, férfiaknak, gyermekeknek. Kérésre a szövetkezet anyagából részletfizetésre is.

ARADIAK! Készüljenek a tavaszra és nyárra!

(112)

FIZESSEN ELŐ A Vörös Lobogóra!

Sporthírlapok

Sikertelen rajt

Bákói Dinamo — UTA 2:1 (1:0)

Néhány perces tapogatózó játék után mezőnyfölényt harcolt ki a Bákói Dinamo. A textilgyári védelem egyik megingása sikerült kihasználnia a vendéglátó csapatnak: a 6. percben Dembroszki Imre, aki nagyszerűen játszott ezen a találkozón, kicselezett néhány UTA védőt, beadta a labdát, és a hatalmas lendülettel érkező Vătafu 25 méterről leadott, jól eltalált lövésével szemben Gornea tehetetlennek bizonyult. A textilgyári kapuvedő, ha figyelmesebb, harithatta volna a lövést. A hamar jött gól felvillanyozta a semleges pályan (a bákói stadiont felfüggesztette a szövetség) játszó Dinamo csapatát, több gólhelyzetet dolgozott ki, de Gornea — nem hiába volt válogatott — nagyszerűen védett. A 8. és 12. percben csodával határos módon védte ki Ene közeli bombáit.

Ebben a játékrészben a bajnokcsapat ellentámadásokkal próbálkozott. A 16. percben Domide lövése csak hajszállal ment kapu mellé. A 31. percben Moț már csak a kapussal állt szemben, de elpuskázta a kitűnő gólhelyzetet.

SZÜNETBEN

az aradi edzők nagyon megmoshatták játékosaik fejét, mert újrakezdés után sokkal határozottabban játszottak Domideék. Mintegy 20 percen át nagy nyomás nehezedett Ghiță kapujára, a textilgyári védők állandóan az ellenfél térfelén tanyáztak, de a csatársor ezuttal is gólképtelennek bizonyult. A jónál is jobb lövőhelyzetet kerestek, erőtlenül és pontatlanul lőttek kapura. A 49. percben Domide kapásból leadott lövése nyomán a labda a kapufát surolva hagyta el a játékteret.

Miközben egyre-másra maradtak ki az aradi csapat gólhelyzetei, és a levegőben lógott az egyenlítő gól, egy ellentámadás során a Dinamo újabb gólt szerzett: Dembroszki Imre becselezte magát az UTA tizenhatosára és gyönyörű gólt lőtt (66. perc): 2:0.

Az edzők cserét határoztak el. Axente helyére Sima, Traian Popescu (volt aradi csatár) helyére pedig a nagybányai származású Neumayer állt be. A textilgyári csapat játékába ez a csere nem sok változást hozott. Az UTA becsületgoljat a 80. percben Dembrovszki Ottó rúgta. Szögletet után Domide közepre fejelte a labdát, és a középcsatár látványos ollózással a hálóba továbbította: 2:1.

A találkozó hajrájában Dumitrescu edző Bakost is csatasorba állította: ő lett a középhátvéd. Leretter előre ment és Moț elhagyta a pályát. De már késő volt, az eredmény nem változott...

Az UTA, annak ellenére, hogy vesztesként hagyta el a pályát, bizakodóan játszott. Ha a hátvédek — elsősorban Leretter és Pozsonyi — jobban megértik egymást, s a csatársor nagyobb önbizalommal és lendülettel játszik, a győzelmet is megszerezhette volna a bajnokcsapat.

A Bákói Dinamo, mely szerdán az Európai Vásárvárosok Kupájában a Londoni Arsenalt látja vendégül, nem nyújtott meggyőző játékot. Győzelme — elsősorban — annak tudható be, hogy nagyobb lelkesedéssel és határozottsággal játszott, mint ellenfele. A bákói csapatból csak Dembroszki Imre, Pană és Ene Daniel játéka dicsérhető. Az aradi labdarúgók közül többen (Axente, Petescu és Dumitrescu) csalódást keltettek.

Moinești, Petrolul stadion, 5000 néző. Vezette: Sotir Petre (Medgyes) — Tudor A. (Szeben) és Cioc V. (Medgyes).

CSAPATOK: DINAMO: Ghiță — Comănescu, Nedelcu, Velicu, Kiss (a 75. perctől David) — Dembroszki, Vătafu, Duțan — Pană, Ene Daniel, Traian Popescu (a 68. perctől Neumayer). UTA: Gornea — Biró, Leretter, Pozsonyi, Brosovszky — Domide, Petescu, Axente (a 67. perctől Sima) — Moț (a 84. perctől Bakos), Dembrovszki, Dumitrescu.

GÓLLÖVŐK: Vătafu (6 perc), Dembroszki Imre (65. perc), illetve Dembrovszki Ottó (80. perc).

A osztályú labdarúgó-bajnokság

EZ VOLT

Rapid—Politehnica 2:1 (1:0), Kolozsvári Universitatea—Craiovai Universitatea 1:1 (0:0), Bákói Dinamo—UTA 2:1 (1:0), Jiul—Bukaresti Dinamo 1:0 (1:0), Steaua—Petrolul 1:0 (1:0), Marosvásárhelyi ASA—Kolozsvári CFR 0:1 (0:1), Farul—Steagul roșu 0:0, Crișul—FC Argeș 2:1 (1:1).

EZ VAN

Rapid	16	9	4	3	25:15	22
Craiov. Univ.	16	7	6	3	23:17	20
Buk. Dinamo	16	9	1	6	30:20	19
FC Argeș	16	7	4	5	32:22	18
Jiul	16	8	2	6	22:22	18
Bákói Din.	16	7	4	5	24:26	18
Steaua	16	7	3	6	38:22	17
Steagul roșu	16	8	1	7	23:25	17
Kol. Univ.	16	4	8	4	21:18	16
UTA	16	7	2	7	23:25	16
Farul	16	7	2	7	20:23	16
Petrolul	16	5	4	7	16:19	14
Crișul	16	6	2	8	23:31	14
CFR	16	5	3	8	14:26	13
Politehnica	16	4	2	10	17:22	10
ASA	16	3	2	11	12:30	8

EZ LESZ (vasárnap, március 15-én)

Petrolul—Rapid, Craiovai Universitatea—Crișul (elhalasztva), Bukaresti Dinamo—Kolozsvári Universitatea, Politehnica—Farul, UTA—Steaua, Kolozsvári CFR—Jiul, Steagul roșu—Bákói Dinamo, FC Argeș—ASA.

Tartalékcsapatok

DINAMO—UTA 1:1 (0:0)

A tartalékcsapatok mérkőzését vasárnap délelőtt Bakóban játszották le. A ködös Albionra emlékeztető körülmények (hideg, sűrű köd) között megtartott összecsapás igazságos döntetlenre végződött. A kemény, salakos pályán nem alakulhatott ki folyamatos, színvonalas játék. Az aradi együttes nem keltett csalódást. Kitüntek: Atodiresi, Bătrina, Kiss, Iancu, Drăucean és Pecican. Bodea és Schiopu rendkívül gyengén játszott. A textilgyári fiatalok gólját Dobai lőtte.

Kézilabda világbajnok — ROMÁNIA

Vasárnap a román játékosok ragyogó győzelmével ért véget Párizsban a 7. férfi kézilabda-világbajnokság. A Románia és a Német DK csapatának döntő mérkőzését több mint 7000-en nézték végig. A hosszabbítások után a román kézilabdázók 13:12 arányú győzelmet arattak. A szabályos játékidő utáni eredmény 10:10 (4:5) volt. A német játékosok az első félidőben 3:0-ra és 4:2-re vezettek. Szünet után a román csapat egyenlített majd újból a németek vezettek 6:5 és 7:6 arányban. A román játékosok Gruia révén 8:7 arányban átvették a vezetést. A továbbiakban az eredménytábla a következőképpen alakult: 8:8, majd 9:8 az NDK javára, 9:9, 10:9 Románia javára és 10:10 a mérkőzés utolsó percében.

A győztes csapat kijelölésére még két 5 perces félidőre került sor. A román csapat Gruia góljával megszerezte a vezetést (11:10), de a német csapat egyenlített. Így újabb két 5 perces hosszabbításra volt szükség. Ennek során Gatu gólja révén 12:11 lett az eredmény. A németek ismét egyenlítettek, de Gruia utolsó góljával a román játékosoké lett a győzelem.

A francia közönség erősen megtapsolta a csodálatos technikájú román játékosokat. A román csapat már Dortmundban és Prágában is elnyerte a világbajnoki címet.

★

A világbajnokság végeredménye: 1. Románia, 2. Német DK, 3. Jugoszlávia, 4. Dánia, 5. Németország SZK, 6. Svédország, 7. Csehszlovákia, 8. Magyarország stb.

A döntőben 16 csapat vett részt.

★

A kézilabda világbajnokságon részt vett csapatok tiszteletére adott vacsorán Nelson Paillou, a francia szövetség elnöke átnyújtotta a román csapat kapitányának Georges Pompidou, francia elnök ajándékát, egy gyönyörű kristályvázát.

★

A France Presse részletesen beszámol a férfi kézilabda világbajnokság izgalmas döntőjéről. A hírügynökség sportszerkesztője többek között a következőket írja: „Románia csapata kilenc éven belül már harmadszor nyerte el a teremkézilabdában a világbajnoki címet, miután 13:12 arányban (hosszabbítások után) legyőzte a Német DK csapatát.

Ritkán fordul elő, hogy egy csapatversenyben olyan hévvel és teljes odaadással küzdjenek mint a párizsi Sportpalotában lezajlott mérkőzésen. A mindvégig izgalmas és bizonytalan kimenetelű játék után a tribünökön jelenlévő 7000 főnyi közönség egyaránt ünnepelte a román kézilabdázókat és az NDK kézilabdázóit, akik igazi sportvetélkedést nyújtottak a játékidő 80 perce alatt.

Tavaszi Kupa

Vagonul — CFR 2:2 (0:0)

CFR stadion, 1500 néző. Vezette: Ardelean Cornel — Oprița Ion, Rotaru Alexandru (Arad). Csapatok: VAGONUL: Weichelt (az 59. perctől Gherghel) — Mihăilescu, Boros, Mühlroth, Lenardt (a 71. perctől Curuțiu) — Dvorzsák, Miihai, (a 73. perctől Popescu), Schweininger — Stănoaie, Donciu (a 31. perctől Mertesz), Macavei I. CFR: Wesser (a 46. perctől Hodrea) — Cotoarcă (a 46. perctől Henegar), Bermózer, Kukla (a 46. perctől Horgea), Cociuban) — Gligor, Damian — Beșcuca (a 66. perctől Vlad), Körösi (az 57. perctől Gyenge), Vlad (a 46. perctől Mihoc), Czakó I. (a 77. perctől Peia).

GÓLLÖVŐK: Schweininger (47. és 72. perc), illetve Beșcuca (65. perc), Bermózer (68. perc).

Mélytalaju pályán tartotta meg bajnoki főpróbáját a két csapat. Enyhe Vagonul mezőnyfölénnyel indult a mérkőzés, de 10 perc elteltével kiegyenlítődött a játék. Az irány nem volt valami öldöklő, s a színvonal sem elégítette ki a nézőket. Sokat csúszkáltak a játékosok.

— Na nézd csak, Donciu hogy lefogyott! Szinte rá sem lehet ismerni — bizonygatta az egyik szurkoló.

Dușan edzőt azonban nem hatotta meg az a tény, hogy a játékos néhány hét alatt 10 kilo súlyfölösleget adott le, lehívta a pályáról a nehézkesen mozgó középcsatárt. Rosszul is játszott! A könnyű súlyú Dvorzsák Ferenc viszont elemében érezte magát a csúszós pályán: jól irányított, szellemesen cselezett. Az első 45 percben kevés volt a kapuk előtti parázs jelenet. A félidő egyetlen gólhelyzetét Schweininger hagyta ki (27. perc).

SZÜNET UTÁN

felgyorsult a játék. Horgea cselezni próbált, elengedett a laba mellett egy előre vágott labdát, de **Schweiningert, a rutinos fedezetet nem csapta be, rányargalt a labdára és a kifutó Hodrea mellett a kapu közepébe helyezett: 1:0.**

A gól meghozta a vasutasok támadó kedvét, fölénybe került a CFR. Gyenge József (két alkalommal) és Czakó I. egyenlíthetett volna, de Gherghelnek mindháromszor szerencséje volt. Védelmi hibából szerezte meg első gólját a CFR is: Mihai hazaadását elcsipte a lesipuskás Beșcuca, és közelről a hálóba pöckölte a labdát: 1:1.

Három perc múlva — szögletet után — **Bermózer megszerezte csapata számára a vezetést is.** A vagongyáriak egyenlítő gólja szép ellentámadásból született: Dvorzsák, Stănoaie, **Schweininger volt a labda útja és az utóbbi nagy nyugalommal helyezett az alsó sarokba: 2:2.**

A CFR állt közelebb a győzelemhez, a második félidőben lendületesen támadott, jól játszott. Az utolsó fél órában a Vagonul középpályásai és csatárai keveset mozogtak. Kitüntek: Bermózer, Gligor, Damian és Vlad a CFR-ből, illetve Dvorzsák (a mezőny legjobbja), Weichelt és Boros a Vagonulból.

A Tavaszi Kupát az UTA nyerte meg, mivel 2:1-re győzött a CFR ellen és döntetlenre (1:1) merkőzött a Vagonullal. A táblázat:

1. UTA	2	1	1	0	3:2	3
2. Vagonul	2	0	2	0	3:3	2
3. CFR	2	0	1	1	3:4	1

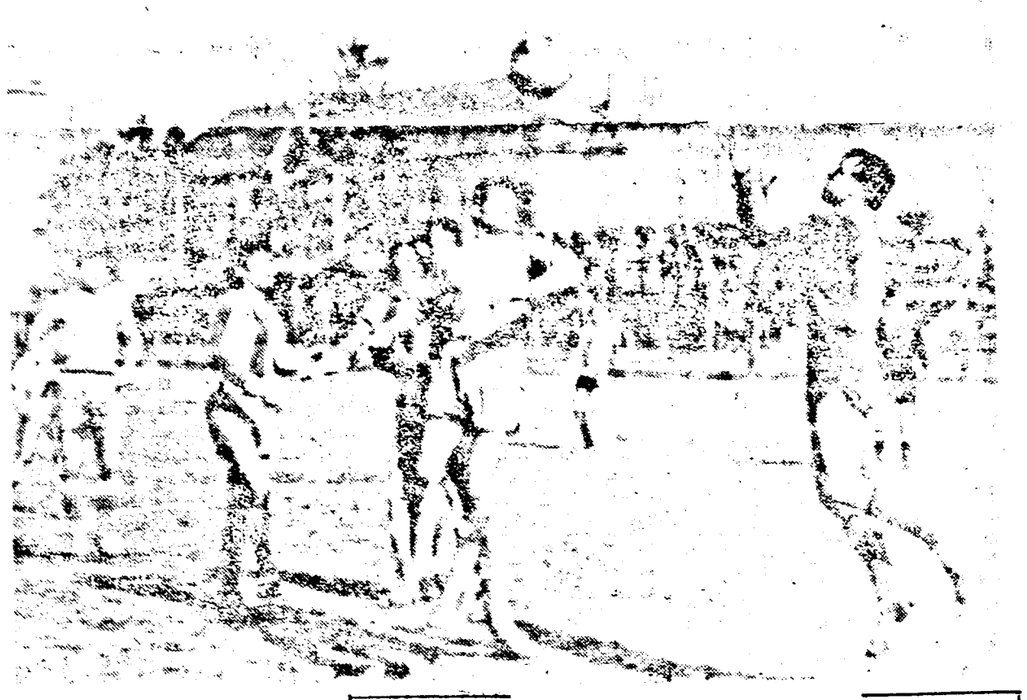

Stănoaie ugrik fel fejelni, de a jó ütemben kifutó Wesser lehúzza a labdát.

(CANCIU MARCEL felvétele)

pronosport

A tizedik játékhét telitalálatos szelvénye:

I. Steaua—Petrolul	1
II. Jiul—Bukaresti Dinamo	1
III. Farul—Steagul roșu	X
IV. Crișul—FC Argeș	1
V. ASA—Kolozsvári CFR	2
VI. Brescia—Sampdoria	X
VII. Bari—Torino	2
VIII. Fiorentina—Bologna	2
IX. Juventus—Napoli	X
X. Lanerossi—Lazio	törölve
XI. Milan—Inter	2
XII. Roma—Cagliari	X
XIII. Palermo—Verona	1

A Lanerossi—Lazio mérkőzést elhalasztották, minden versenyző pontos találatot kap.

Röplabda

A Constructorul férfi kosárlabda-csapata a B osztályú bajnokság első tavaszi fordulójában Craiovai vendegszerepelt és értékes győzelmet aratott a helyi Universitatea fölött. A találkozó első perceiben mindkét csapat gyengén játszott. Davidházy csatasorba állítása után az építőipari fiúk egyre jobban szervezték meg támadásaikat, ledolgozták néhány pontos hátrányukat és a második félidő 7. percében sikerült kiegyenlíteniük. Kenderesy beállítása jó húzásnak bizonyult, nagyszerűen semlegesítette az Universitatea beállását. Az utolsó percben a Constructorul háromponthoz előnnyel rendelkezett, amit a mérkőzés végéig sikerült is megtartania. CRAIOVAI UNIVERSITATEA — CONSTRUCTORUL 71:74 (45:38).

A Constructorulból Dávidházy (24), Kabai (20) és Andrasi (18) játéka érdemel dicséretet. A találkozót Cuniteru és Georgescu (Bukarest) vezették.

TEKE

Meglepetés született az UTA—Bukaresti Laromet A osztályú női mérkőzésen. A fővárosi bajnokcsapat, annak ellenére, hogy legjobb versenyzője, Trandafir Elena érdemes sportmester nagyszerűen versenyzett, vesztesként hagyta el a pályát. A találkozón Trandafir Elena (422), illetve Babuțiu Voichița (402) dobtak a legtöbb fát.

UTA—Laromet 2227:2150.

A motorsport

szerelmesei ebben az évben számos versenyt láthatnak. A megyei szakbizottság nemrég megtartott gyűlésen elhatározták, hogy megkezdik az Indagrara sporttelepen egy salakpálya építését; a háztömbökről motorkerékpár-versenyt (Arad Municipium Kupája néven) július 19-en, az országos gyorsasági bajnokság harmadik fordulóját szeptember 20-án tartják meg. Egy nemzetközi motorverseny is lesz az idén, melyre a hazai versenyzőkön kívül meghívják a legjobb magyar és jugoszláv motorosokat is. A fiatalok és felnőttek részére három go-kart versenyt rendeznek ebben az évben.

Befejeződött az országos asztalitenisz-bajnokság

Vasárnap délelőtt a férfi és női egyes döntőjével ért véget az országos egyéni asztalitenisz-bajnokság küzdelmei.

A fiúknál az elődöntőkre az esélyesek minősültek. A döntőbe jutásért Rethy Dobosival, Giurgiucă pedig Luchiannal merkőzött. Az igen tehetséges kolozsvári versenyző, Dobosi Șerban biztos 3:1 arányú győzelmet aratott az Aradi Voința egyetlen versenyben maradt asztaliteniszezője felett. Giurgiucă nagy küzdelemben nyert 3:2-re Luchian Sergiu ellen. Így az első hely sorsát két kolozsvári versenyző döntötte el. Az ötjátszmás találkozón a nyugodtabb és **rutinosabb Giurgiucă győzött: 3:2** (22:20, 18:21, 14:21, 21:13, 21:19).

Férfi egyeniben országos bajnok: GIURGIUCĂ DORIN (Kolozsvári CSM), 2. Dobosi Șerban (Kolozsvári CSM), 3. Rethy Albert (Aradi Voința) és Luchian Sergiu (Progresul).

A lányok versenyében nem született meglepetés. A döntőbe két válogatott versenyző került. Az elődöntőben Alexandru Maria csak nagy küzdelemben nyert Ivan Viorica ellen (3:1). A döntőbe jutásért Mihalca Eleonorának Crișan Carment kellett legyőznie. Alexandru Maria 3:0 (21:13, 21:15, 21:15) arányban győzte le Mihalcat, és megszerezte nyolcadik egyéni bajnokságát.

Női egyes: 1. ALEXANDRU MARIA (Progresul), 2. Mihalca Eleonora (Temesvári Politehnica), 3. Ivan Viorica (Locomotiva) és Crișan Carmen (Kolozsvári CSM).

A háromnapos versenyen Grünwald Judith, Takats Ernő, Piros Dénes, Guttmann György, Gruber László, Hegedűs István és Jakobovics Dezső aradi játékvezetők bírásko[illegible]ak. Kiznegelégedésre!

A szakemberek elégedetlenek voltak az 1970 évi országos asztalitenisz-bajnokság színvonalával.

CONSTANTINESCUNÉ ZELLER ELLA érdemes sportmester, szövetségi kapitány véleménye: — A lányok nincsenek a legjobb formában. Alexandru nem támadott eleget. Mihalca messze van tavalyi önmagától. Crișan és Leszay is gyengébben játszott, mint vártam. Örvendetes viszont, hogy számos fiatal tehetség tűnt fel. Nekem a fiúktól Bozga és Naftali, a lányoktól pedig Ivan tetszett. A rendezés és a bíráskodás minden igényt kielégített.

PANETH FARKAS érdemes edző, a Kolozsvári CSM szakoktatója elégedetten nyilatkozott: — Legfeljebb ezüstermekre számítottam, csapatom nagyrészt diákokból áll, a döntőre való felkészülést nagy mértékben akadályozták az iskolai kötelezettségek. Versenyzőim szereplése minden előzetes várakozást felülmult. Ismét bebizonyosodott, hogy a három nagy asztalitenisz-központ (Kolozsvár, Bukarest és Arad) mellett egyre több városban hodít tért ez a szép sportág. Nekem nagyon tetszett a marosvásárhelyi Naftali György, és a craiovai Firănescu játéka is.

BENDE LÁSZLÓ vezető bíró (Marosvásárhely): — Sok jó aradi bírót ismertem meg, a rendezés kifogástalan volt. Prokopetz Emil edző tanítványainak ezúttal nem sikerült aranyérmet szerezniük, viszont háromszor is felállhattak a dobogó második fokára. Jövőre talán sikerülni fog az első hely is. De ehhez feltétlenül támadóbb szellemben kell játszaniuk.

MENCZER BÉLA

röplabda

ARADI VOINȚA — BRASSÓI POLITEHNICA 3:2 (15:12, 15:13, 13:15, 12:15, 15:4). Az aradi szövetkezeti csapat marathoni mérkőzésen aratott győzelmet. A Voința túl könnyeden vette a játékot, a vendégcsapat viszont nagy erőbedobással küzdött. Az első két játszmát biztosan nyerte meg a vendéglátó csapat, de aztán könnyelműskodni kezdtek játékosai, és amint ez ilyenkor lenni szokott, többé már nem sikerült semmi. A döntő játszmában Herlo magára talált, kitűnően csapott le, és a Voința könnyeden nyert.

Eddig a Voința fegyelmezett csapatnak ismertük. Az utóbbi mérkőzésen azonban baljós jeleket vettünk észre. A játékosok túl sokat beszélnek a pályán, gyakran vitatkoznak, és mindez az összjáték és az eredményesség rovására megy.

A találkozót Lutescu M. (Szatmár) és Teican A. (Kolozsvár) vezették.

UTA — SÁNÁTATEA 3:1 (14:16, 15:5, 20:18, 15:6). A helyi rangadót a textilgyári csapat nyerte meg. Az első játszmában végig szoros volt a küzdelem. Mindkét csapat sokszor hibázott. A továbbiakban aztán egyre inkább kidomborodott a textilgyári együttes jobb erőnléte. A harmadik játszma volt a döntő. Végig fej fej mellett haladt a két csapat, sok szép labdamenetnek voltunk szemtanúi. Az utolsó játszmában az UTA biztosan nyert. Sem Ivan (UTA), sem pedig Jarco (Sánátatea) edző nem volt elégedett csapata szereplésével.

Kiemelkedően csak Jambrik (UTA) és Cristescu (Sánátatea) játszott.

A találkozót Teican (Kolozsvár) és Fortuna (Bukarest) vezették.

M. B.

Dobra vert focicsapat?

A szurkolók megütközéssel vették tudomásul a hírt: a Teba több mint egy évtizedes multra visszatekintő, C osztályú és megjárt labdarúgó-csapata visszalép a megyei bajnokságból, nem vesz részt a további küzdelmekben!

— Miért? Mi vezetett ide? Ki a felelős mindezért? Nem lehetne megváltoztatni az egyesület vezetőségének döntését?

A kérdéseket BANGO ISTVÁNnak, a Teba gyári sportegyesület elnökének tettük fel.

— Higgyék el, engem bánt a legjobban a dolog. Sajnos, oda jutottunk, hogy az egész országban ismert és megbecsült csapatunkat már nem nevezhetjük a megyei bajnokság tavaszi fordulójára. Hogy miért? Anyagi gondjaink vannak. És akik segíthettek volna rajtunk, elfordultak, hátat fordították...

A Textilipari Kombinát megalakulása után a Teba gyári sportegyesület gondjai megnövekedtek. A bevételek messze elmaradtak a kiadásoktól. Egy labdarúgó-együttes szerepeltetése pedig — még a megyei bajnokságban is — sokba kerül. Az utazási költségek, felszerelés, pályadíj, edzők fizetése stb évi 60—70 ezer lejt tesz ki.

— Nem birtuk, egyszerűen nem birtuk fenntartani a csapatot — kesergett Bango István elnök. — Labdarúgó-csapatunkra annyit költöttünk, hogy a többi szakosztályra már nem maradt semmi pénzünk. Nem beszélve a tömegsportról, melyet elhanyagoltunk.

— Megyei szinten a labdarúgás is tömegsport — vágtam közbe.

— Igen, csak pénzbe kerül. Sok pénzbe!

— Nem találtak valami szerencsésebb megoldást? Muszáj mindenképpen felosztani a csapatot?

— Az UTA segítséget kértük. Felajánlottuk a bajnokcsapat vezetőségének: vegyék át a csapatot, használják fel az ifikorból kiöregedett UTA játékosok „bejáratására". Azt reméltük, mivel a két gyár egyazon ipari kombinátho[illegible] tartozik, megértenek. Tévedtünk! Pedig ők is jól járták volna...

Az elnök elhallgatott. Szomorúan nézett ki a cukrászda ablakán. Kérdő tekintetemre tanácstalanul húzta fel vállát, és kérdéssel válaszolt:

— Mit tehetnénk? Verjük dobra a csapatot? Vagy adjunk fel egy próbálkozást? Eladó egy alig használt sportfelszerelés, [illegible] lenségéről híres labdarúgó-csapat? Úgy sem lenne jelentkező!

— A megyei TST és a szakszervezeti tanács vezetői mit mondanak?

— Tanácsokat adnak. Azt mondják, segíteni, sajnos, nem tudnak. De gondoljuk meg... vizsgáljuk meg még egyszer a kérdést... ne hamarkodjuk el a dolgot!

— És?

— Döntöttünk: felosztjuk a futballcsapatot, hogy megmenthessük a többi szakosztályt. A gyár alkalmazottainak 80 százaléka — nő. Ezért a röplabdára, kézilabdára és tekére kell fektetnünk a fő hangsúlyt. A labdarúgással — ezentúl — csak tömegsport szinten (részlegek közötti mérkőzések) fogunk foglalkozni.

— És mi lesz a játékosokkal?

— Mi legyen? Itt maradnak a gyárban, dolgozni fognak. Aki erőt és tehetséget érez magában, elmehet egy más csapatba. Megadjuk a kiadott-st. Elvégre a játékosok semmiért sem hibásak.

...A megyei labdarúgó-bajnokság a második helyezett Teba csapata nélkül fog [illegible] március 15-én.

(oroszhegyi)

Az oldalt szerkesztette: OROSZHEGYI KÁROLY

NEMZETKÖZI ÉLET

Románia párizsi nagykövetét fogadta a francia külügyminiszter

Hétfőn délután Constantin Flitant, Románia Szocialista Köztársaság párizsi nagykövetét, saját kérésére kihallgatáson fogadta Maurice Schumann francia külügyminiszter. A megbeszélésen az európai biztonság és együttműködés kérdéseiről tárgyaltak. A megbeszélés szívélyes légkörben, a két ország közötti jó kapcsolatok szellemében folyt le.

A Szocialista Egységfront Országos Tanácsának küldöttsége befejezte látogatását az NDK-ban

A Demokratikus Németország Nemzeti Frontja Országos Tanácsának meghívására egyhetes látogatást tett a Német Demokratikus Köztársaságban a Szocialista Egységfront Országos Tanácsának küldöttsége, élen Tamara Dobrin alelnökkel. A román küldöttség megbeszélést folytatott Erich Correnssel, a Nemzeti Front Országos Tanácsának elnökével, az elnökség tagjaival, valamint a Nemzeti Front Magdeburg, Drezda és Zwickau tartományi, illetve városi képviselőivel.

A látogatás befejezéseként március 9-én a Szocialista Egységfront Országos Tanácsának és a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja Országos Tanácsának képviselői megállapodást, valamint együttműködési tervet írtak alá 1970-re.

A román küldöttséget Berta Langner, a Demokratikus Németország Nemzeti Frontja Országos Tanácsának tagja, a titkárság több tagja és az elnökség számos tagja búcsúztatta a berlini Schönefeld repülőtéren. Ott volt Románia berlini nagykövete is.

Megérkezett Havannába a 23 August—România KISZ-brigád

HAVANNA. — V. Stamate, az Agerpres tudósítója közli:

Vasárnap délután megérkezett Havannába a 23 August-România KISZ-brigád, hogy részt vegyen a nagy cukornádaratási kampányban, a 10 milliós zafra-ban. A Jose Marti repülőtéren a román brigádot Jesus Montane őrnagy, a Kubai KP KB tagja, közlekedésügyi miniszter, Raul Roa, a Kubai KP KB tagja, külügyminiszter, Julio Camacho őrnagy, a Kubai KP KB tagja és más hivatalos személyek fogadták. Ott volt Vasile Mușat, România havannai nagykövete és a nagykövetség több tagja. A román ifjakat többszáz kubai fiatal köszöntötte.

Újabb bírálatok érték az USA laoszi politikáját

WASHINGTON. Agerpres).

Kongresszusi körökben vasárnap újabb bírálatok érték a kormány politikáját, miután a Fehér Ház szóvivője elmondotta, hogy Laoszban „az ellenséggel történt szárazföldi összecsapásokban" legalább 27 amerikai életét vesztette vagy eltűnt. A szóvivő szerint ezek között van Joseph Bush amerikai ezredes, vientiane-i katonai attasé; a többiek „civilek". A szóvivő azonban nem válaszolt arra a kérdésre, vajon ezek a „civilek" nem volt katonák-e, akik jelenleg a kémszolgálatban dolgoznak.

A Reuter leszögezi, hogy a Fehér Ház nyilatkozata csak elmélyítette a bizalmatlanság szakadékát, hiszen Nixon elnök múlt pénteken azt állította, hogy egyetlen amerikait sem öltek meg Laoszban szárazföldi hadműveletekben, s hogy az Egyesült Államok csak légierejével vesz részt a laoszi háboruban.

A legutóbbi fehér házi nyilatkozatot kommentálva Mike Mansfield, a szenátus demokrata többségének vezetője vasárnap egy tv-programban megállapította, hogy az Egyesült Államok laoszi beavatkozása hasonlatos a vietnamihoz. Mansfield úgy vélekedett, hogy az Egyesült Államok laoszi beavatkozásának aránya nem fokozódik, mert az — véleménye szerint — sulyosabb háboruhoz vezetne, mint a vietnami beavatkozás esetében. Mansfield szenátor szorgalmazta az 1954-es és 1962-es genfi egyezmények tiszteletben tartását, még akkor is, ha a saigoni kormány nem hajlandó részt venni egy ez irányu értekezleten.

William Fulbright szenátor bírálta a Kőedény-sikság elleni amerikai bombázásokat. Ugyanakkor rámutatott, hogy a kormány „vietnamizálási" politikája korlátlan időre meghosszabbítja a vietnami és a laoszi háborut.

A szombati napfogyatkozás

A március 7-i napfogyatkozás, az eddigiekhez hasonlóan, nem hozta meg a „világvégét", viszont jónéhány tudományos problémát vetett fel: Kisebb üstökösecsalád rejtőzik a ragyogó napkorong körül? Hogyan lehet megóvni az asztronautákat a napkitörés okozta sugárzástól? Hogyan hat a Nap a földi légkörre?

Hetek, sőt hónapok kemény munkájára van azonban szükség a teljes napfogyatkozás megfigyelésére felbocsátott rakétaszondák és mesterséges holdak adatainak feldolgozásához. A Hold árnyékkupja először a Csendes-óceánon érte el földünk felszínét. Innen a körülbelül 160 kilométer átmérőjű holdárnyék óránként 2400 kilométeres sebességgel áthaladt a Mexikóiöblön, Florida, New York, Massachussetts államon, Kanadán, majd eltűnt Terra Nova felé. A Föld e részén csaknem egy évszázada nem figyeltek meg teljes napfogyatkozást, s legközelebb csak 2024-ben kerül sor rá.

A teljes napfogyatkozás kiváló alkalom a napkorona, a kromoszféra és a naplégkör alsó rétegei vizsgálatára. A megfigyelések különleges tudományos jelentőséggel birnak, amennyiben az idén a 11 éves cikluson belül a naptevékenység maximális. Hogyan viselkedik az ionoszféra, a sztratoszféra és a atmoszféra a napsugárzás hiányában, a hőmérséklet csökkenése és a nyomás változása közepette? A holdárnyék átvonulását nyomáshullám kíséri? Elméletileg a teljes napfogyatkozás gyenge „ionrobbanást" idézhet elő.

A napfogyatkozás alkalmával az Országos Űrhajózási és Űrkutatási Hivatal (NASA) 32 rakétaszondát lőtt fel spektográfiai megfigyelések, az infravörös sugárzás tanulmányozása, a Nap, a csillagok, bolygók és a csillagközi tér vizsgálatára. A földi tudományos megfigyelőkészülékek 90 percen át szintén rengeteg adatot gyűjtöttek maximálisan 804 kilométer magasságból. Kiegészítő adatokkal szolgált az ATS —3 mesterséges hold és a Mariner—6, amely 400 millió kilométer távolságból figyelte meg a Földet. Most első izben vizsgálták az ártalmas napsugarakat elnyelő és az atmoszféra felmelegedésében igen fontos szerepet játszó ózon kialakulását, valamint a napszél hatását a holdárnyékban.

C. N.

KÖZEL-KELET

Az ENSZ közel-keleti csoportjának megbeszélései Kairóban

KAIRÓ (Agerpres).

Odd Bull tábornok, az ENSZ közel-keleti megfigyelő csoportjának vezetője hétfőn megbeszélést folytatott Kairóban Salah Gohar helyettes külügyminisztériumi államtitkárral. Hivatalos értesülések szerint elsősorban az ENSZ-megfigyelők biztonságáról és a Szuezi-csatorna mentén történő hadműveletek eszkalációjának várható következményeiről tárgyaltak. A helyettes külügyminisztériumi államtitkár tájékoztatta Odd Bullt: az izraeli-egyiptomi tűszüneti vonalon azért fordult rosszabbra a helyzet, mert a Tel Aviv-i kormány nem hajlandó alkalmazni a Biztonsági Tanács 1967. november 22-i határozatát, amely elválaszthatatlan a tűzszüneti határozattól. Gohar közölte egyben az ENSZ-megfigyelők csoportvezetőjével, hogy a kairói hatóságok hajlandók mindent megtenni az ENSZ-megfigyelők biztonságáért.

AMMAN (Agerpres).

Vasárnap este az Al Assifa szervezethez tartozó kommandók bombázták Beissan városát.

Egy izraeli szóvivő megerősítette, hogy palesztinai gerilla szervezetek megtámadtak több kibucot és egy katonai járőrt.

A lengyel-nyugatnémet gazdasági-kereskedelmi együttműködésről

VARSÓ. (Agerpres). — I. Dumitrașcu, az Agerpres tudósítója jelenti:

A Zicye Warszawy lapnak adott interjujában Janus Burakiewicz, a Lengyel NK külkereskedelmi minisztere részletesen foglalkozott a lengyel—nyugatnémet gazdasági tárgyalásokkal és a két ország gazdasági-kereskedelmi együttműködésének bővítési lehetőségeivel. A lengyel miniszter rámutatott, Lengyelország beleegyezett abba, hogy egy 5 évre szóló egyezményt kössön, amely szabályozza a kereskedelmi cseréket, valamint a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködést és amely helyettesíti az 1963-ban létrejött megállapodást.

A Lengyel NK és Németország SZK cseréinek értéke nem felel meg a két ország gazdasági lehetőségeinek és nincs összhangban földrajzi közelségükkel sem — mondta a továbbiakban Janus Burakiewicz. Az uj egyezmény megkötését célzó tárgyalások meg kell, hogy teremtsék a feltételeket a lehetőségek szélesebb körü kihasználásához.

A Németország SZK-val és más nyugati országokkal való kapcsolatokat illetően J. Burakiewicz hangsulyozta, hogy Lengyelország nagy figyelmet fordít a kétoldalu cserék kiegyensulyozását megkönnyitő ipari és müszaki-tudományos együttműködésre, elsősorban a lengyel exportra.

A lengyel fél ugy vélte, hogy a nyugatnémet kormány is érdekelt a kétoldalu gazdasági kapcsolatok rendezésében, annál is inkább, mivel Brandt kancellár kijelentette, intézkedéseket tesz ebben az irányban. Mindamellett, hogy az októberben megkezdett tárgyalások folytán haladás mutatkozott egyes kérdésekben, még számos, a kétoldalu kapcsolatokat érintő fő probléma megoldatlan — mondotta a lengyel miniszter.

Az amerikai indiánok akciója jogaik elismeréséért

Az amerikai katonai rendőrség vasárnap több mint 40 személyt letartóztatott, amikor kikergette az indiánok képviselőit a Seatle várostól délre fekvő Lawton-erődből, amelyet elfoglaltak. A letartóztatottak között van Jane Fonda, a híres amerikai filmsztár, aki részt vett az indián kisebbség képviselőinek akcióiban.

A Lawton-erőd egyike azoknak az amerikai támaszpontoknak, amelyeket vasárnap a katonai kiadások csökkentését célzó kormányprogram alapján bezártak. Az erődöt több törzs kérte el a kormánytól indián kulturális központ létesítése céljából. Később itt építenék fel az indiánok első egyetemét.

Ez az amerikai indiánok második nagyszabásu akciója jogaik elismeréséért, a „rézbőrüek" hagyományos kulturájának és civilizációjának ápolásáért. Mint ismeretes, az amerikai indián törzsek képviselői még a mult év novemberében elfoglalták a San Francisco-i öbölben Alcatraz-szigetét, hogy azt az indián kisebbség kulturális központjává alakitsák. A washingtoni kormány még nem foglalt hivatalosan állást az indiánok követeléseinek ügyében.

Széles körű nyomozás a Makariosz elnök elleni merénylet tetteseinek kézrekerítésére

NIKOSZIA. (Agerpres).

Cipruson széleskörü nyomozást inditottak a Makariosz elnök elleni vasárnapi merénylet tetteseinek kézrekerítéséért. A rendőrség még vasárnap este letartóztatta annak a gépkocsinak a tulajdonosát, amelyen a merénylők megszöktek. Utólag letartóztattak még 13 személyt, akikről csak annyit közöltek, hogy ciprusi görögök.

A rendőrség kijelentette, hogy az elnök szinte csodával határos módon menekült meg. A merénylők géppfegyverlövéseket adtak le az elnöki helikopterre, mindjárt azután, hogy a gép felszállt a palota melletti kifutópályáról. A golyók, áthatolva a falon, befuródtak a hajtóműbe és csak néhány centiméterre kerültek el az elnököt. Találat érte azonban Papadoyannisz pilótát. A sulyosan megsebesült pilótának végül is sikerült baj nélkül földet érnie a helikopterrel.

NIKOSZIA. (Agerpres).

A ciprusi rendőrség nyomoz Makariosz elnök merénylői után. Hivatalos értesülések szerint a vasárnap és a hétfőre virradó éjjel letartóztatott 14 ember közül kettőt szabadon bocsátottak. A merénylet szemtanuit berendelték a rendőrségre, hogy szembesitsék a gyanusitottakkal. A szembesités azonban nem vezetett eredményre — közöltek a hatóságok.

A nikosziai elnöki palota előtt hétfő reggel rokonszenvtüntetés zajlott le Makariosz elnök mellett. A tüntetők éltették az elnököt és hangoztatták, hogy támogatják politikáját, harcolnak „a független, egységes és demokratikus Ciprusért". Makariosz érsek rövid beszédet tartott, s többek között kijelentette, hogy folytatja a harcot a ciprusi népért.

NIKOSZIA. (Agerpres).

Nikosziában hivatalosan bejelentették, hogy a Makariosz elnök ellen elkövetett sikertelen merénylet után nyomban házkutatást tartottak Polykarposz Dzsorgadzsisz volt ciprusi belügyminiszter lakásán. A házkutatás folyamán két töltött revolvert és hat géppisztoly tölténytárat találtak. Noha Dzsorgadzsisz kijelentette, hogy nincs semmi köze a ciprusi elnök ellen szervezett merénylethez, a rendőrség őrizet alá vette a házat és figyelmeztette őt, ne hagyja el lakását.

Mint ismeretes a mult év novemberében lemondott belügyminiszter az Enoszisz (Ciprus egyesülése Görögországgal) buzgó hive.

NIKOSZIA. (Agerpres).

A nikosziai rendőrség bejelentette, hogy hétfőre virradó éjjel a ciprusi főváros Neapolisz negyedében bomba robbant egy rendőr lakásán és jelentős anyagi károkat okozott. Emberéletben nem esett kár.

ST. JEDRYCHOWSKI lengyel külügyminiszter meghivására néhánynapos hivatalos látogatásra a Lengyel NK-ba érkezett Péter János, a Magyar NK külügyminisztere. A két miniszter ugyanaznap megkezdte hivatalos megbeszéléseit.

Bonn

Élénk viták a szövetségi kormánynak a hitelpolitika terén hozott megszorító intézkedései nyomán

Németország SZK Szövetségi Bankjának legutóbbi határozata, amellyel 6 százalékról 7,5 százalékra emelte a leszámitolási kamatlábat, valamint a szövetségi kormánynak a hitelpolitika terén hozott megszorító intézkedései élénk vitát keltettek nyugatnémet gazdasági körökben.

A DPA hirügynökség rámutat, hogy egyes bankkörök véleménye szerint ezeket az intézkedéseket kedvezőtlen pillanatban hozták. Szerintük a leszámitolási kamatlábat a mult év decemberében kellett volna felemelni a belső piac stabilitásának biztositása és a devizatartalékok megvédése érdekében. Fritz Dietz, a külkereskedelmi cégek szövetségi uniójának elnöke kijelentette, hogy a leszámitolási kamatláb drasztikus emelése nem fogja megszüntetni a gazdasági aránytalanságokat, hanem ellenkezőleg a hitel drágulása maga után vonja a termelési költségek növekedését és ezzel együtt az árak emelkedését. A nyugatnémet szakszervezetek szövetsége szintén sajnálkozását fejezte ki a Szövetségi Bank határozatával kapcsolatosan és rámutatott, hogy a leszámitolási kamatláb felemelése az élet drágulásához vezet.

A nyugatnémet hivatalos körök megkiserelték eloszlatni az aggodalmakat, amelyeket a legutóbbi pénzügyi intézkedések okoztak. Karl Klasen, a Szövetségi Bank elnöke például kijelentette, hogy a leszámitolási kamatláb felemelése ideiglenesen a beruházások csökkentéséhez vezet, mérsékelve a gazdaság „tulhevülését" és közvetlen korlátozva az inflációt is, de nem okoz gazdasági visszaesést. Klasen hozzáfűzte, hogy a hitelkorlátozásnak nem lesznek negatív kihatásai az árak szinvonalára. Karl Schiller, nyugatnémet gazdaságügyi miniszter szintén hangoztatta, hogy a jelenlegi leszámitolási kamatláb körülbelül egyforma a többi nyugati országéval.

Willy Brandt, Németország SZK kancellárja, a DPA hirügynökség közlése szerint további biztositékokat adott, hogy eloszlassa a nyugatnémet közvéleménynek az esetleges gazdasági visszaeséssel kapcsolatos aggodalmát. Duisburgban tett nyilatkozatában a kancellár kifejezte azt a véleményét, hogy az árak „megcsorbitott stabilitása" ismét helyreáll, ha néhány hónappal később is, mint ahogy eredetileg feltételezték. Brandt véleménye szerint a második félévben csökkenni fog az árak növekedési üteme. „Lehet azonban, hogy nem lesz igy, mivel a gazdaságtudomány egyáltalán nem egzakt tudomány" — javitotta ki jóslatát. A kancellár határozottan cáfolta azt, hogy Nyugat-Németország gazdasága válság előtt áll, de beismerte, hogy a kormánynak nehéz feladatot kell megoldania, hogy felszámolhassa „a mult nyár örökségét" az árpolitika terén. Kijelentette ugyanakkor, hogy a márka felértékelését igen sokáig halogatták, s ez negatív hatást gyakorolt a gazdaság fejlődésére.

Guatemala

A „lázadó fegyveres erők" akciói

CIUDAD DE GUATEMALA (Agerpres).

A „lázadó fegyveres erők" elnevezésü szervezet tagjai vasárnap reggel szabadon engedték Sean Hollyt, az USA Ciudad de Guatemala-i nagykövetségének péntek délben elhurcolt másodtitkárát — közölték a guatemalai hatóságok. Szabadon engedése ellenében — a szervezet követelésének megfelelően — a kormány szabadon bocsátott két politikai foglyot, akiket Costa Rica Köztársaság nagykövetségére vittek. A harmadik politikai fogoly, akinek szabadon bocsátását a szervezet követelte, nem volt letartóztatásban, s igy ő maga jelentkezett a Costa Rica-i nagykövetségen. Vasárnap este mindhármukat külön repülőgépen Mexikóba vitték.

Azután, hogy elrablói szabadon engedték, sajtókonferencián számolt be arról, hogy egy főváros környéki lakásban tartották fogva és jól bántak vele.

Ciudad de Guatemalában vasárnap derült ki, hogy a „lázadó fegyveres erők" szervezete elrabolta Gabriel Buguriat, a közismert bankárt, a guatemalai mezőgazdasági és kereskedelmi bank főrészvényesét. Elrablása pénteken történt, de családja csak vasárnap értesitette a rendőrséget.

London központjában...

A birodalom bár szétesett, az igazi megpróbáltatás a hétfőre virradó éjjel érte Nagy-Britanniát: London kellős közepének egy része... függetlenné nyilvánitotta magát és Kutyák-szigete (Isle of Dogs) néven köztársasággá alakult. Területe 618 accre és magában foglalja a Temze menti rakodópartok és gyárak egy részét. Ted Johns, a köztársaság tiszteletére méltó elnöke, miután kijelentette, hogy „egyáltalán nem tréfa", ami itt végbe megy, bemutatta az ujságiróknak John Westfallan miniszterelnököt és közölte, hogy rövidesen kinevezik a külügyminisztert is.

A Kutyák-szigete igazság szerint félsziget, minthogy két híd köti a városhoz. Lakosai egy idő óta elégedetlenek, mert a hatóságok nem forditanak elegendő gondot körzetükre, elégtelen a közuti szállitás, több iskolára van szükség és egyáltalán, korszerüsiteni kell a közszolgáltatást. Követeléseik alátámasztására a harciasabb lakosok egy időre lezárták a „köztársaságuk" felé vezető utakat s elszigetelték magukat a brit főváros többi részétől.

Nyolc órával a „köztársaság kikiáltása" után azonban a híd nem jelent meg a határőr, nem vonták fel az „ország" zászlaját, s mi tagadás, bizony utlevelet se kérnek. Mindössze egy eléggé marcona londoni rendőr rója unottan az utcákat. A szenzációra éhes ujságirók kérdéseire azt feleli; ez is olyan, mint bármelyik más hétfő reggel. A Kutyák-szigete ez a nem éppen szép elnevezésü városrész III. Edward idejéből áll fenn. Nevét onnan kapta, hogy a király itt tartotta kedvenc vadászkutyáit. A vasárnap éjfélkor lezajlott esemény azonban még nem vonta magára a diplomáciai hirmagyarázók figyelmét. Egyelőre csak a pontosságáról, korrektségéről világhirü angol posta vett de facto is tudomást az uj „köztársaságról": kikézbesitette a Kutyák szigete kormányának — London cimre Mexikóból jött levelét.

Röviden

■ HUSAK, A CSEHSZLOVÁKIAI KP KB első titkára és Lubomir Strougal, a Csehszlovák SZK szövetségi kormányának elnöke, akik nemhivatalos látogatást tettek a lipcsei tavaszi nemzetközi vásáron, megbeszélést folytattak Walter Ulbrichttal, az NSZEP KB első titkárával, a Német DK Államtanácsának elnökével. Közös érdekü kérdéseket vitattak meg — közli az ADN hirügynökség.

■ VASÁRNAP FRANZ JONAS, Ausztria elnöke megnyitotta a 91. bécsi nemzetközi tavaszi vásárt. A vásáron 2900 ausztriai és 2300 külföldi cég vesz részt.

Turisztikai standdal hat ország, — köztük Románia — képviselteti magát.

■ A NEMZETKÖZI NŐNAP egyik legidősebb ünnepeltje a preszovi (Szlovákia) Maria Hiszkova, aki 1864-ben született.

■ EGY DIÁKOKKAL zsufolt autóbusz szakadékba zuhant Miahuatlan mexikói helység közelében. Négy diák meghalt, 40 megsebesült. A fiatalok Miahuatlan környékéről igyekeztek hazafelé, a napfogyatkozás megfigyelése után.

■ OLOF PALME svéd miniszterelnök csütörtökön kétnapos hivatalos látogatásra Nyugat-Németországba utazik, Willy Brandt nyugatnémet kancellárral folytatandó megbeszélésein a nemzetközi helyzetről és a két ország közötti kapcsolatokról lesz szó.

■ AZ OLASZORSZÁGI Bresciában vasárnap neofasiszta csoport támadta meg a kommunista párt helybeli székházát. Az ujfasiszták megpróbáltak ellenállni a közbelépő karhatalomnak, s az összetüzésben két rendőr megsebesült. A rendőrség 24 személyt letartóztatott és elkobozott egy gépkocsit.

■ A LEGNAGYOBB washintoni napilapok, folyóiratok és rádióállomások 35 ujságirója sajtószabadságért küzdő harci bizottságot alakitott. A Georgetown Egyetemen lezajlott alakuló gyülésen többen birálták „a sajtószabadsággal szembeni hatósági fenyegetőzést".

■ A CHILEI vámhatóságok csaknem 1400 alkalmazottja hétfőn kétnapos sztrájkba lépett, fizetésemelést követelve. A munkabeszüntetés sulyosan érinti az ország kikötőinek és repülőtereinek tevékenységét.

■ A TEHERÁNI Bazarganan kórházban hétfőn elhunyt a 12 nappal ezelőtt született sziámi ikerpár. A halált szivroham idézte elő.

■ HETFŐN HÁROMNAPOS hivatalos látogatásra Bonnba érkezett Ifjabb Habib Bourguiba, Tunézia külügyminisztere. A vendég tárgyalásokat folytat a nyugatnémet kormány képviselőivel a két ország gazdasági együttműködésének kérdéseiről.

■ EMILIO GARRASTAZU MEDICI, Brazilia elnöke beszédet mondott Porto Alegreben, s ennek során hangoztatta, hogy az ország gazdasági helyzete mélységesen aggasztja. Mint kiemelte, az infláció fokozódik, az élet tovább drágul, ami „általános bizalmatlanságot és nyugtalanságot szül, aláássa a politikai stabilitást". A kormány konkrét lépéseket kiván tenni a lakosság életszinvonalának emeléséért — mutatott rá Medici elnök.

■ EREDETI MÓDON sikerült megszöknie a börtönből 14 női politikai fogolynak. A foglyok vasárnap a montevideói központi fogház közelében istentiszteleten vettek részt, amikor a templom előtt megállt egy mentőautó és négy más gépkocsi. Az autókról a Tupamaros nevü gerillaszervezet 15 tagja szállt ki; ártalmatlanná tették a foglyokat őrző két rendőrt, majd jelt adtak a nőknek, hogy üljenek fel az autókra, s gyorsan elhajtottak. Egy órával később a rendőrök a főváros különböző utcáin üresen megtalálták az összes autókat.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81 szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30 93, 20-77. Tip. I.P.B.A

40 168